

גורמים מבניים המשפיעים על התחסנות נגד HPV בקרב מתבגרים וצעירים בישראל: ממצאים ראשוניים מסקר בקרב אנשי צוות רפואי

ד"ר סירת אבו-חמד¹, פרופ' שרי גורין שינפלד², פרופ' נדב דוידוביץ'³
¹החוג לאחיות, הפקולטה למקצועות הבריאות, הקריה האקדמית אונו
²בית הספר לרפואה, אוניברסיטת משיגן
³בית הספר לרפואה, אוניברסיטת בר אילן ומרכז טאוב

רקע

- נגיף הפפילומה האנושי (HPV) הוא הגורם לסרטן צוואר הרחם ולסרטן האורופרינקס.
- מתן שגרת של החיסון נגד HPV לבני נוער יכול למנוע למעל מ-90% מהסרטן המיוחס לנגיף.
- חיסוני HPV ניתנים באופן שגרתי בכיתות ז'-ח': חיסוני השלמה ניתנים בשלכות הבריאות, בקופות החולים ובצה"ל עד גיל 26. נכון לספטמבר 2025, החיסונים ניתנים ללא עלות לבני 18-26 שנים.
- על פי הסוכנות הבינלאומית לחקר הסרטן (IARC), בשנת 2023 שיעור ההתחסנות הראשונית עמד על 61% ו-49% לכלל המנות, עם שונות לפי גיל, מגדר ומוצא אתני.
- שיעור זה נמוך מההמלצות של ארגון הבריאות העולמי (WHO).
- ההמלצה של אנשי צוות רפואי במיוחד רופאים ומתן החיסון על ידי אחים ואחיות הם גורמים מרכזיים בתמיכת ההורים בנוגע להתחסנות בקרב בני 9-26 שנים.

מטרה

מטרת סקר זה היא להעריך עמדות וגורמים מבניים המנבאים המלצה על חיסון HPV בקרב אנשי צוות רפואי.

שיטת המחקר

מחקר חתך, איסוף הנתונים בוצע באמצעות שאלון אלקטרוני בתכנת Qualtrics בין יולי 2025 למאי 2026 גיוס המשתתפים דרך אשתות חברתיות (פייסבוק, וואטסאפ) של אחים ואחיות ורופאים ורופאות בריאות הציבור.

תוצאות

השתתפו עד כה 65 משיבים. בעיקר אחיות, נשים, עם ממוצע של 18 שנות ניסיון, העובדות בעיקר במסגרת אמבולטורית למבוגרים.

הדרכת מטופלים

49%

מאנשי הצוות דיווחו כי הם מדריכים את מטופליהם לגבי החיסון.

שיעור ההתחסנות המדווח

חציון למנה הראשונה

חציון להשלמת הסדרה

שיעור ההתחסנות המדווח היה נמוך.

תמיכה מבנית במרפאות

מעטים המשמשים בלוחות בקרה (דשבורדים) למעקב אחר ההתחסנות בהשוואה לחיסונים אחרים:

	חיסונים אחרים	HPV
מעקב אחר התחסנות ראשונית	35%	15%
מעקב אחר השלמת חיסון	27%	14%

מעטים עקבו אחר שיעורי ההתחסנות ברמת המרפאה:

26% ל-HPV
12% לחיסונים אחרים

בניתוח רב משתני ברגרסיה לינארית רבת משתנים, שכללה את המשתנים הבלתי תלויים הבאים (מגדר, שימוש בלוחות בקרה (דשבורדים) לחיסוני שיגרה, לחיסון HPV ראשוני ומתמשך) בתקנון למשתנים אזור גיאוגרפי ושיוך לקופת חולים. בעוד שאף אחד מהמשתנים הבלתי תלויים לא נמצא כבעל השפעה מובהקת סטטיסטית על שיעור ההתחסנות ב-HPV הראשוני או השלמת החיסון. נמצאה מגמה המעידה על השפעה של קופת חולים הגדולה ביותר על שיעורי ההתחסנות.

להשתתפות בסקר
נא לסרוק את הברקוד

מסקנות

התאמת גישות החיסון וטכנולוגיות המעקב אחר חיסונים בתהליכי העבודה במרפאות בקרב צוותים רפואיים עשויה להגדיל את שיעורי ההתחסנות נגד HPV.